

χώρα της Ε.Ε, όπως στην προκειμένη περίπτωση η Βουλγαρία, επιπλέον δε δεν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 2 παρ.1β και 3 της απόφασης του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 24.6.1998, που εγκρίθηκε με την 76742/1937/23.8.1988 απόφαση των Υπουργών Αναπληρωτή Εξωτερικών, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και κυρώθηκε με το άρθρο 37 του ν. 1828/1989, περί ιδίων πόρων που εγγράφονται στον προϋπολογισμό των Κοινοτήτων ως έσοδα από δασμούς του κοινού δασμολογίου και λοιπούς φόρους, που θεσπίζονται ή θα θεσπισθούν, από τους δασμούς που επιβάλλονται στα προϊόντα και από τους οποίους τα κράτη- μέλη παρακρατούν ως έξοδα παράστασης το 10% των ποσών, που πρέπει να καταβάλλονται, καθόσον στην προκειμένη περίπτωση δεν πρόκειται για δασμούς που επιβλήθηκαν ή που αποφεύχθηκε να επιβληθούν επί συναλλαγών με χώρες μη μέλη της Ε.Ε, που αποτελεί προϋπόθεση για την εφαρμογή της ανωτέρω διάταξης, αλλά πρόκειται για εμπορεύματα που προέρχονται από χώρα μέλος της Ε.Ε και ειδικά την Βουλγαρία.

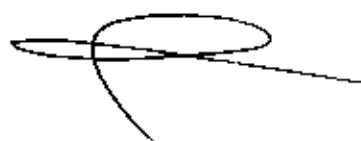
Σύμφωνα με το άρθρ. 4 παρ.1 του κυρωθέντος με το ν. 1705/1987 7^{ου} Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) κανένας δεν μπορεί να διωχθεί ή καταδικασθεί ποινικά από τα δικαστήρια του ίδιου Κράτους για μια παράβαση για την οποία ήδη αθώωθηκε ή καταδικάσθηκε με αμετάκλητη απόφαση σύμφωνα με το νόμο και την Ποινική Δικονομία του Κράτους αυτού. Η ανωτέρω διάταξη εκφράζει την αρχή ne bis in idem, αποτελεί, επίσης, γενική αρχή του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και επιβεβαιώνεται στο άρθρ. 50 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ένωσης (2000/C 364/01), έχοντας και την τυπική ισχύ θεμελιώδους δικαιώματος της Ένωσης, κατά ο οποίο «Κανείς δεν διώκεται ούτε τιμωρείται

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο ΕΙΣΑΓΓΕΛΗΣ

ποινικά για αδίκημα για το οποίο έχει ήδη αθωωθεί ή καταδικαστεί εντός της Ένωσης με οριστική απόφαση Ποινικού Δικαστηρίου σύμφωνα με τον Νόμο». Ειδικότερα, όσον αφορά την αρχή *ne bis in idem*, το αμέσως ανωτέρω άρθρο δεν εμποδίζει την εκ μέρους κράτους μέλους επιβολή, για την ίδια πράξη παραβάσεως των υποχρεώσεων που αφορούν την υποβολή δηλώσεων στον τομέα του ΦΠΑ, ενός συνδυασμού φορολογικών και ποινικών κυρώσεων. Συγκεκριμένα, προκειμένου να εξασφαλίζουν την είσπραξη του συνόλου των εσόδων από ΦΠΑ και, κατ' επέκταση, την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, τα κράτη μέλη διαθέτουν ελευθερία επιλογής των κυρώσεων που επιβάλλουν. Οι κυρώσεις αυτές μπορούν συνεπώς να λαμβάνουν τη μορφή διοικητικών ή ποινικών κυρώσεων ή ενός συνδυασμού των δύο. Μόνον όταν η φορολογική κύρωση έχει ποινικό χαρακτήρα, κατά την έννοια του άρθ. 50 του Χάρτη, και έχει καταστεί απρόσβλητη, η εν λόγω διάταξη εμποδίζει την άσκηση ποινικής δίωξης για την ίδια πράξη κατά του ίδιου προσώπου. Η εκτίμηση της ποινικής φύσεως των φορολογικών κυρώσεων στηρίζεται σε τρία κριτήρια. Το πρώτο είναι ο νομικός χαρακτηρισμός της παραβάσεως κατά το εσωτερικό δίκαιο, το δεύτερο η ίδια η φύση της παραβάσεως και το τρίτο η φύση και η σοβαρότητα της κυρώσεως που ενδέχεται να επιβληθεί στον διαπράξαντα την παράβαση. Εναπόκειται στο (Εθνικό) Δικαστήριο να εκτιμήσει, με γνώμονα τα κριτήρια αυτά, αν πρέπει να προβεί σε εξέταση της προβλεπόμενης από την Εθνική Νομοθεσία σωρεύσεως φορολογικών και ποινικών κυρώσεων σε σχέση με τα εθνικά πρότυπα, πράγμα που θα μπορούσε να το οδηγήσει, ενδεχομένως, να κρίνει ότι η σωρευση αυτή είναι αντίθετη προς τα εν λόγω πρότυπα, υπό την προϋπόθεση ότι οι εναπομένουσες κυρώσεις είναι αποτελεσματικές, ανάλογες των παραβάσεων και

αποτρεπτικές. Έτσι, η αρχή *ne bis in idem*, που διαλαμβάνεται στο άρθρο 50 του Χάρτη, δεν εμποδίζει την εκ μέρους κράτους μέλους επιβολή, για την ίδια πράξη παραβάσεως, διαδοχικώς μιας φορολογικής και μιας ποινικής κυρώσεως, στον βαθμό που η πρώτη κύρωση δεν έχει ποινικό χαρακτήρα, πράγμα το οποίο το αιτούν δικαστήριο οφείλει να εξακριβώσει. Εξάλλου, το πολλαπλούν τέλος που προβλέπει ο Τελωνειακός Κώδικας και διά παραπομπής σ' αυτόν ο Ν.2127/1993 δεν συνιστά ποινή του ποινικού δικαίου (ποινή *stricto sensu*), που επιβάλλεται από τα ποινικά δικαστήρια υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις της ποινικής διαδικασίας με σκοπό αυτόν που χαρακτηρίζει την "ποινή", δηλαδή την γενικότερη νομική, ηθική και κοινωνική αποδοκιμασία της συμπεριφοράς του δράστη, αλλ' έχει χαρακτήρα διοικητικής κυρώσεως που επιβάλλεται από διοικητικά όργανα- υπό τον ουσιαστικό έλεγχο των Διοικητικών Δικαστηρίων- και εξυπηρετεί διαφορετικό σκοπό, που είναι η διασφάλιση της εισπράξεως κοινοτικών και εθνικών πόρων καθώς και η τήρηση και ομαλή εφαρμογή των κανόνων της τελωνειακής διαδικασίας, καθιστώντας την παράβαση οικονομικά ασύμφορη. Δηλαδή, το εν λόγω πολλαπλούν τέλος όχι μόνο κατά τον τυπικό χαρακτηρισμό του στην ελληνική νομοθεσία αλλά και κατά τη φύση και το χαρακτήρα του διαφέρει από τις κυρώσεις ποινικής φύσεως. Επιβάλλεται, ειδικότερα, για την αντιστάθμιση των συνεπειών συμπεριφορών, που συνιστούν παραβίαση διοικητικής φύσεως υποχρεώσεων κάθε συναλλασσόμενου, της καταβολής, δηλαδή, προς το Δημόσιο οφειλόμενων φορολογικών επιβαρύνσεων, που έχουν, μάλιστα, ταυτοχρόνως, και τον χαρακτήρα πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η αντιστάθμιση συνίσταται στην αναπλήρωση των ποσών, την καταβολή των οποίων αποφεύγει με την παράνομη συμπεριφορά του ο υπόχρεος, με ανάλογη προς τα

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
ο Εισαγγελέας

άνω αναπροσαρμογή τους, για την κάλυψη όλων των εντεύθεν δαπανών, στις οποίες προβαίνει το κράτος για τον εντοπισμό των συμπεριφορών αυτών, που, από τη φύση τους, είναι δυσχερώς εντοπίσιμες αλλά που επιτρέπουν την προσπόριση σημαντικών οικονομικών ωφελημάτων σε εκείνον που τις επιχειρεί επιτυχώς. Άλλωστε, οι προβλεπόμενες στον Τελωνειακό Κώδικα ποινές για το ποινικό αδίκημα της λαθρεμπορίας συνίστανται, κατά κανόνα, σε στέρηση της ελευθερίας του δράστη (φυλάκιση ή κάθειρξη) και ουδόλως δύνανται να συγκριθούν με τις χρηματικές κυρώσεις του αντιστοίχου διοικητικού αδικήματος (βλ. άρθ. 157 του Τελωνειακού Κωδικός, Ν. 2960/2001). Συνεπώς, εφ' όσον η κύρωση του πολλαπλού τέλους δεν έχει ποινικό χαρακτήρα, δεν ανακύπτει ζήτημα εφαρμογής της αρχής *ne bis in idem* που διαλαμβάνεται στο άρθ. 4 παρ. 1 του 7ου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ καθώς και στο άρθρο 50 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ένωσης. Κατ' ακολουθίαν, ούτε η έναρξη ούτε η εξέλιξη της διαδικασίας επιβολής του πολλαπλού τέλους και της τυχόν ανοιγείσης ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων δίκης κωλύεται σε περίπτωση που για την ίδια παράβαση έχει ολοκληρωθεί η ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων διαδικασία με απόφαση που έχει καταστεί απρόσβλητη (ΑΠ 938/2016). Στην προκειμένη περίπτωση ο αναιρεσείων με το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου και με το δεύτερο λόγο της αίτησης αναίρεσης εκθέτει ότι με αμετάκλητες καταλογιστικές πράξεις των αρμοδίων τελωνειακών αρχών του έχουν επιβληθεί, για τη φερόμενη να τέλεσε λαθρεμπορική πράξη, διοικητικές κυρώσεις και δη πολλαπλά τέλη κατά τους όρους του άρθρου 150 του τελωνειακού κώδικα, που έχουν καθαρά ποινικό χαρακτήρα και συνακόλουθα, κατ' εφαρμογή του κανόνα «*ne bis in idem*», σύμφωνα με τον οποίο ο καθένας μόνο μία φορά υποβάλλεται σε

δικαστική κρίση ως υπαίτιος της αυτής πράξης, έπρεπε να κηρυχθεί απαράδεκτη λόγω δεδικασμένου, άλλως εκκρεμοδικίας, η εν προκειμένω εναντίον του ποινική δίωξη, αφού η αξίωση της Πολιτείας προς ποινική δίωξή του έχει εξαντληθεί. Ότι παρά ταύτα το Δικαστήριο της ουσίας απέρριψε τον προταθέντα σχετικό ισχυρισμό του με τις ***** και προχώρησε στην κατ' ουσίαν εκδίκαση της υπόθεσης υποπίπτοντας έτσι στις αναιρετικές πλημμέλειες του άρθρου 510 παρ. 1 στοιχ. ΣΤ' και Η' του ΚΠοινΔ. Η κατά τα άνω όμως αιτιολογία του Δικαστηρίου της ουσίας για την απόρριψη του ανωτέρω ισχυρισμού του αναιρεσείοντος είναι ορθή, καθόσον από τις παραπάνω στην νομική σκέψη διατάξεις, καθώς και από τη διάταξη της παρ. 2 του άρθ. 5 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, προκύπτει ότι η διαδικασία διοικητικής βεβαιώσεως της τελωνειακής παραβάσεως, που κατατείνει στην επιβολή του πολλαπλού τέλους, είναι αυτοτελής και διακεκριμένη σε σχέση με την αντίστοιχη ποινική διαδικασία. Άλλωστε το πολλαπλούν τέλος που προβλέπει ο Τελωνειακός Κώδικας και διά παραπομπής σ' αυτόν ο Ν.2127/1993 δεν συνιστά ποινή του ποινικού δικαίου (ποινή *stricto sensu*) που επιβάλλεται από τα ποινικά δικαστήρια υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις της ποινικής διαδικασίας, με σκοπό αυτόν που χαρακτηρίζει την "ποινή" δηλ. τη γενικότερη νομική, ηθική και κοινωνική αποδοκιμασία της συμπεριφοράς του δράστη, αλλ' έχει χαρακτήρα, διοικητικής κυρώσεως που επιβάλλεται από διοικητικά όργανα υπό τον ουσιαστικό έλεγχο των διοικητικών δικαστηρίων και εξυπηρετεί διαφορετικό σκοπό, που είναι η διασφάλιση της εισπράξεως κοινωνικών και εθνικών πόρων καθώς και η τήρηση και ομαλή εφαρμογή των κανόνων τελωνειακής διαδικασίας. Δηλαδή, το εν λόγω πολλαπλούν τέλος όχι μόνο κατά τον τυπικό χαρακτηρισμό του στην Ελληνική

ΓΕΩΡΓΙΟΠΗΚΕ
Ο ΕΠΙΠΡΟΪΚΤΗΣ

